

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Zgodovina športa
Course title: History of Sport

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
ŠV, KIN, ŠT, 1. stopnja		1	2

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni / obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Tomaž Pavlin

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenski/slovenian

Vaje / Tutorial: Slovenski/slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

-redni vpis

Prerequisites:

-regular entry in study year

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

»Zgodovina športa« obravnava pojav in razvoj ter organiziranje različnih veščin, iger, navad ali pojavnih oblik na področju telesne kulture ali športa in njihova družbena vpetost v različnih zgodovinski obdobjih. Zgodovinski oris je osredotočen na pregled v starem, srednjem in novem veku. Na eni strani sledimo obćemu razvoju in na drugi domaćemu, kjer pa je poudarek predvsem na moderni dobi, ki jo zaznamuje civilno-društveno organiziranje in podružbljanje. Posledično so se konec 19. stoletja obnovila olimpijska tekmovanja, ki so dodobra zaznamovala moderno telesnokulturno, telesnovzgojno in športno zgodovino.

Na Slovenskem se je razvoj dejavnosti prepletal s slovenskim nacionalizmom druge polovice 19. stoletja in težnjami po nacionalni emancipaciji ter oblikovanju narodne politične entitete. Osrednjo vlogo v tem razvoju je imelo telovadno sokolsko gibanje, ob njem in telovadbi pa se že pred prvo svetovno vojno organizirajo planinska, kolesarska in prva športna društva, s čemer so bili postavljeni temelji nadaljnjega razvoja.

"History of sport" discuss the phenomenon and the development and organization of various skills, games, habits or forms in the field of physical culture or sport, and their social integration in different historical periods.

Historical outline focuses on an overview of the ancient, medieval and modern times. On the one hand we follow general development and on the other the home one where the emphasis are mainly on the modern era, marked by a civil organization and sport institutionalization. Consequently the end of the 19th century renovated Olympic competitions which thoroughly marked modern culture and sports history.

On the Slovenian territory the development of physical activities intertwined with Slovenian nationalism of the second half of the 19th century and the aspirations for national emancipation and the creation of a national political entity. A central role in this development had Sokol gymnastic movement. Beside gymnastics were already before the First World War organized mountaineering, cycling and the first sports clubs, with which the foundations were laid for further development.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A Brief History of Physical Eduation and Sport (1958). Ronald Press Comapany, New York.
Enciklopedija fizičke kulture (1975-77). Jugoslovanski leksikografski zavod, Zagreb.
Kos Dušan: Turnirska knjiga Gašperja Lamberga, čas bojevnikov (1997). Viharnik, Ljubljana.
Guttman Allen (1994): Games and Empires. Columbia University Press, New York.
»Naša pot«; 150 let ustanovitve Južnega Sokola in sokolskega gibanja (2014, ur. T. Pavlin). Ljubljana: Fakulteta za šport.
Miller David (2003): Athens to Athens. Mainstream publishing, Edinburgh & London.
Pavlin Tomaž (2005): »Zanimanje za sport je prodrlo med Slovenci že v široke sloje«. Fakulteta za šport, Inštitut za šport, Ljubljana.
Radan Živko (1979): Pregled historije tjelesnog vežbanja i sporta. Školska knjiga, Zagreb.
Stepišnik Drago (1968): Oris zgodovine telesne kulture na Slovenskem. DZS, Ljubljana.
Swaddling Judith (1999): The Ancient Olympic Games. University of Texas Press, Austin.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

-spoznati in razumeti zgodovino in razvoj dejavnosti ter zgodovinske tehnike in dediščino
 -uporaba zgodovinskih tehnik pri delu v športnih organizacijah

-to know and understand the history and development of activities as well as some historic skills or techniques and heritage
 -to use historical techniques at work in sports organizations

Predvideni študijski rezultati:

-pridobiti vedenje o pojavu in razvoju različnih telesnih aktivnosti in iger in njihova preobrazba v šport ter njegova družbena vloga v posameznih zgodovinskih obdobjih in družbenih okoljih
 -razumevanje pojmov, struktur, procesov v evoluciji in institucionalizaciji tradicionalne telesne dejavnosti in iger v moderni šport
 -usposobiti študenta za objektivno kritično presojo ter ga opozoriti na dediščino in odnos do nje

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
 -to attain the knowledge about the occurrence and development of a variety of physical activities and games and their transformation in sport and its social role in certain historical periods and social environments
 -to understand concepts, structures, processes in the evolution and institutionalization of traditional physical activities and games in modern sport
 -to qualify student to objectively critical assessment and the attention to the heritage and attitude to it

Metode poučevanja in učenja:

-predavanja in seminarsko delo z nastopom

Learning and teaching methods:

-lecturing and seminar with presentation

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
-pisni izpit, seminarska naloga pogoj za opravljanje izpita	Ustni izpit 100 %	examination, positive seminar is demanded to acced to exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

PAVLIN, Tomaž. Jugoslovanski Sokol. V: PAVLIN, Tomaž (ur.). *Naša pot : 150 let ustanovitve Južnega Sokola in sokolskega gibanja = Our way : 150 years since the Southern Sokol and the Sokol movement were established*. Ljubljana: Fakulteta za šport, 2014, str. 101-158. [COBISS.SI-ID [3226740](#)]

PAVLIN, Tomaž (urednik). *Naša pot : 150 let ustanovitve Južnega Sokola in sokolskega gibanja = Our way : 150 years since the Southern Sokol and the Sokol movement were established*. Ljubljana: Fakulteta za šport, 2014. 280 str., ilustr. ISBN 978-961-6843-49-2. [COBISS.SI-ID [273956096](#)]

PAVLIN, Tomaž. "The duty of Sokol is to yet again step into the national front line" : Sokol movement in Slovenia - 150th anniversary of Južni Sokol. *Science of gymnastics journal*, ISSN 1855-7171. [Spletna izd.], 2013, vol. 5, issue 3, str. 5-18, fotogr.

http://www.fakultetazasport.si/cvus/zaloznistvo/science_of_gymnastics/zadnja_stevilka/#2013102812313834. [COBISS.SI-ID [4421297](#)]

PAVLIN, Tomaž. Olimpijstvo do leta 1914. V: PODPEČNIK, Jože (ur.), PÖRŠ, Simona (ur.). *Sabljanje : veščina, tradicija, šport : zbornik ob 100-letnici osvojitve srebrne olimpijske medalje Rudolfa Cvetka*. Ljubljana: Narodni muzej Slovenije, 2012, str. 37-46, ilustr. [COBISS.SI-ID [4347569](#)]

PAVLIN, Tomaž. La société Orel en Slovénie et Yougoslavie. V: MUNOZ, Laurence (ur.), TOLLENEER, Jan (ur.). *L'Église, le sport et l'Europe : La Fédération internationale catholique d'éducation physique (FICEP) à l'épreuve du temps (1911-2011)*, (Espaces et Temps du Sport). Paris: L'Harmattan, cop. 2011, str. 221-237. [COBISS.SI-ID [4047793](#)]

PAVLIN, Tomaž. "V pesti sila, v srcu odločnost, v mislih domovina" : telovadba in šport v stari Jugoslaviji. V: ŠTEPEC, Marko, et al. *1918-1941*. Ljubljana: Muzej novejšje zgodovine Slovenije, 2011, str. 70-85, ilustr. [COBISS.SI-ID [4166065](#)]

PAVLIN, Tomaž. *"Zanimanje za sport je prodrlo med Slovenci že v široke sloje" : (Telesnokulturno in športno organiziranje na Slovenskem pred prvo svetovno vojno in po njej)*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport, 2005. 143 str., ilustr., tabele. ISBN 961-6583-05-0. [COBISS.SI-ID [225221888](#)]

KODELJA, Neva, MAŠERA, Boštjan, PAVLIN, Tomaž. *Zdravo! Bog živi! : dokumentarni film*. Radiotelevizija Slovenija; Ljubljana: 2006. [COBISS.SI-ID [2866609](#)]

PAVLIN, Tomaž. Sport for all in Slovenia : heritage and actuality. V: EICHBERG, Henning (ur.), KOSIEWICZ, Jerzy (ur.), OBODYŃSKI, Kazimierz (ur.). *Sport for all as a form of education*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, cop. 2007, str. 74-86. [COBISS.SI-ID [3148209](#)]